

12.09.2011

ΚΟΛΛΕΓΙΑ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΑ 'ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ'
Η σημερινή πραγματικότητα και οι προοπτικές
Ευκαιρίες και κίνδυνοι

Κ.Καρκανιάς *

ΕΙΣΑΓΩΓΗ-ΟΡΙΣΜΟΣ

Έχω θέσει την λέξη «Πανεπιστήμια» σε εισαγωγικά παρ'ότι χρησιμοποιείται από τους πολέμιους αυτής της προοπτικής σκοπίμως ή κατά λάθος για να περιγράψει την απειλή εναντίον της χώρας και της κοινωνίας, την οποία θα συνιστούσε η ίδρυσή τους

Πριν ξεκινήσω λοιπόν να αναπτύσσω την γνώμη μου για το θέμα του τίτλου θα ήθελα να διευκρινίσω, ότι ο όρος 'Πανεπιστήμιο' θα έπρεπε ούτως ή άλλως να χρησιμοποιείται με φειδώ και μόνο για εκείνα τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, τα οποία προσφέρουν μια πλήρη σειρά προγραμμάτων σε όλες τις επιστήμες (για αυτό και Παν – Επιστήμιο) μεταξύ των οποίων οπωσδήποτε η Φιλοσοφία, η Ιατρική, η Φυσική, τα Μαθηματικά κλπ. Με βάση αυτόν τον ορισμό δεν θα έπρεπε να ονομάζονται Πανεπιστήμια το Χαροκόπειο, τα Οικονομικά Αθηνών και Πειραιώς, το Γεωπονικό και τόσα άλλα, τα οποία θα έπρεπε να διατηρήσουν το σεμνότερο της 'Σχολής' ή του 'Ινστιτούτου' κλπ. Επομένως, όταν μιλάμε για την ιδιωτική παρουσία στον χώρο της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης θα πρέπει να αναφερόμαστε σε Ιδιωτικά Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Ιδιωτικά 'ΙΤΕ') και όχι σε Πανεπιστήμια.

ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΩΣ ΧΘΕΣ

Ένα δεύτερο θέμα, το οποίο επίσης πρέπει να διευκρινισθεί από την αρχή είναι ότι αυτήν την στιγμή υπάρχουν στην Ελλάδα Ιδιωτικά Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και με την τυπική αλλά και με την άτυπη μορφή τους.

Πρέπει λοιπόν να θυμίσω, ότι δεν θα σταματήσουν ποτέ να λειτουργούν Ιδιωτικές Ανώτερες Σχολές Θεάτρου και Χορού με άδειες τις οποίες χορηγεί το Υπουργείο Πολιτισμού. Επίσης πρέπει να θυμίσω στους νεότερους, ότι οι λειτουργούσες έως το 1979 Ιδιωτικές Ανώτερες Σχολές Ηλεκτρονικών και Ναυπηγών (οι οποίες ήταν πρόδρομοι των σημερινών ΤΕΙ) έκλεισαν τελικά για οικονομικούς λόγους και όχι επειδή το Υπουργείο Παιδείας αποφάσισε ότι η λειτουργία τους αντιβαίνει στο Σύνταγμα. Άλλωστε το ΣτΕ περισσότερες από μία φορές έχει αποφανθεί ότι η λειτουργία Ιδιωτικών Ανωτέρων Σχολών επιτρέπεται με βάση το άρθρο 16 παρ. 7 του Συντάγματος, αρκεί να υπάρχει σχετική βούληση του Υπ. Παιδείας (ΣτΕ 2287/2001)

Εξ άλλου τα τελευταία πολλά χρόνια λειτουργούν στην Ελλάδα ατύπως Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης με ξένες Πιστοποιήσεις, παλαιότερα με πιστοποιήσεις προερχόμενες από τις ΗΠΑ, πιο πρόσφατα δε με πιστοποιήσεις

προερχόμενες από χώρες της Ε.Ε. κυρίως το Ηνωμένο Βασίλειο αλλά και την Γαλλία. Τα Ιδρύματα αυτά με την ονομασία 'Κολλέγια' έχουν αντιμετωπισθεί με διάφορους τρόπους από την ελληνική κοινωνία και πολιτεία.

Μέχρι το 1989 υπήρχαν ουσιαστικά μόνο ή κυρίως δύο αμερικανικής καλύψεως Ιδρύματα – ένα στην Θεσσαλονίκη και ένα στην Αθήνα (το Anatolia και το Deree), τα οποία δημιουργήθηκαν ως εξέλιξη αντιστοίχων ιδιωτικών σχολείων μέσης εκπαίδευσης τα οποία ήλθαν στην Ελλάδα από την Σμύρνη. Τα εκπαιδευτήρια αυτά - παρ' ότι χρησιμοποιούσαν τον απαγορευμένο τίτλο 'Κολλέγια' και έδιναν παρανόμως πανεπιστημιακά πτυχία BACHELOR – αντιμετωπίζονταν θετικά ή έστω με ανοχή και από την Πολιτεία και από την κοινωνία και αποτελούσαν μία από τις επιλογές των αποφοίτων πολλών ιδιωτικών σχολείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Ένας πρόσθετος λόγος για την θετική εν γένει αντιμετώπιση των συγκεκριμένων εκπαιδευτηρίων ήταν και το γεγονός ότι εμφανίζονται ως μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί, κάτι που τα απενεχοποιούσε στα μάτια των σοσιαλιζόντων μελών και στελεχών του πολιτικού κατεστημένου.

Όταν όμως εμφανίστηκαν, από το 1989 και εντεύθεν τα νέα Κολλέγια με πιστοποιήσεις των προγραμμάτων σπουδών τους από Πανεπιστήμια κυρίως του Ηνωμένου Βασιλείου αλλά και της Γαλλίας, δημιουργήθηκε μία νέα κατάσταση, η οποία αρχικά αντιμετωπίστηκε πολύ αρνητικά και από την Πολιτεία και από τα έντυπα και από τα Ηλεκτρονικά Μέσα Ενημέρωσης. Αυτά ήταν Εκπαιδευτήρια καθαρά ιδιωτικά, συνήθως μικρά σε μέγεθος, απευθύνονταν σε όλους τους Έλληνες και λειτουργούσαν υπό τους Ελληνικούς Νόμους επικαλούμενα βεβαίως την προστασία των Ευρωπαϊκών Οδηγιών. Από αυτές η Οδηγία 48 του 1989 με υπογραφή της τότε Επιτρόπου κας Βάσως Παπανδρέου αποτέλεσε την βάση της ιδρύσεως αυτών των Κολλεγίων.

Η Οδηγία δεν αφορούσε αμέσως τα Κολλέγια αλλά την θέσπιση μιας απρόσκοπτης διαδικασίας αναγνώρισης των Ευρωπαϊκών Πανεπιστημιακών Τίτλων για επαγγελματικούς σκοπούς. Αυτό σήμαινε την παράκαμψη του ΔΙΚΑΤΣΑ (νυν ΔΟΑΤΑΠ) αφού τα πτυχία θα αναγνωρίζονταν με βάση την επαγγελματική αξία τους στην χώρα του Πανεπιστημίου που τα εξέδωσε και όχι με βάση ακαδημαϊκά κριτήρια.

Ακολούθησε ένας σχεδόν εικοσαετής πόλεμος της χώρας μας εναντίον της εφαρμογής της Οδηγίας, ο οποίος είχε ευτυχή κατάληξη για τα Κολλέγια και τους αποφοίτους τους.

Έχουμε λοιπόν στην Ελλάδα από πολλών δεκαετιών Ιδιωτικά Ιδρύματα τόσο τυπικής όσο και άτυπης Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΤΥΠΗ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ - ΣΗΜΕΡΑ

Κατά την διάρκεια όμως των τελευταίων πέντε ετών έγιναν πολλά και στην Ε.Ε. και στην Ελλάδα σχετικά με το θέμα των Κολλεγίων, ώστε έχουμε προχωρήσει ένα τουλάχιστον αλλά μεγάλο βήμα προς την φυσική κατεύθυνση της εξέλιξης των Κολλεγίων σε κανονικά Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Αναφέρουμε συγκεκριμένα:

- ✓ Την Ευρωπαϊκή Οδηγία 36 του 2005, η οποία ψηφίστηκε με μεγάλη πλειοψηφία από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σύμφωνα με την οποία τα Πανεπιστημιακά Πτυχία που δίδονται σε αποφοίτους (και ελληνικών) Κολλεγίων από συνεργαζόμενα Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια, πρέπει να

αναγνωρίζονται σε όλες τις χώρες της Ε.Ε. και επομένως και στην Ελλάδα.

- ✓ Αυτή η Οδηγία ενσωματώθηκε τελικά στο ελληνικό Δίκαιο με το Π.Δ. 38/2010
- ✓ Τους Νόμους 3696/2008 και 3845/2010 με τους οποίους θεσπίστηκαν κανόνες λειτουργίας των Κολλεγίων ως Κέντρων Μεταλκειακής Εκπαίδευσης
- ✓ Την απόφαση 853/2010 του ΣτΕ στην υπόθεση Γιαννάτου σύμφωνα με την οποία ακυρώνεται απόφαση του Συμβουλίου Αναγνώρισης Επαγγελματικών Ισοτιμιών του Υπ. Παιδείας, με την οποία αυτό είχε αρνηθεί να αναγνωρίσει σε Πτυχιούχο Βρετανικού Πανεπιστημίου το δικαίωμα να είναι στην Ελλάδα Διπλωματούχος Μηχανολόγος Μηχανικός, επειδή μέρος των σπουδών του είχαν γίνει σε Κολλέγιο στην Ελλάδα.
- ✓ Τον Νόμο 3919/2011 με τον οποίο (άρθρο 112) επιτρέπεται η παροχή αναβολής στρατεύσεως στους φοιτητές των Κολλεγίων, που συνεργάζονται με Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια
- ✓ Την απαίτηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία περιλήφθηκε στο δεύτερο Μνημόνιο (2 Ιουλίου 2011) σύμφωνα με την οποία έως τον Δεκέμβριο του 2011 πρέπει να έχει τροποποιηθεί ο Νόμος 3328/2005 περί ΔΟΑΤΑΠ. ώστε να αναγνωρίζονται χωρίς καθυστερήσεις τα ανωτέρω πτυχία από την Ελλάδα.

Μετά από όλα αυτά έχουμε Κολλέγια – Κέντρα Μεταλκειακής Εκπαίδευσης, τα οποία συνεργάζονται νομίμως με Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια, λειτουργούν με βάση το δίκαιο των χωρών όπου εδρεύουν τα Πανεπιστήμια και οδηγούν τους αποφοίτους τους στην απόκτηση πτυχίων, τα οποία αναγνωρίζονται στην Ελλάδα. Σήμερα μεν μόνον επαγγελματικά πολύ σύντομα δε και ακαδημαϊκά.

Έχουμε λοιπόν μια άτυπη αλλά ελεγχόμενη μορφή Ιδιωτικής Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και για αυτό πολλοί μιλούν για Ιδιωτικά Πανεπιστήμια

ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Η κοινωνία συνολικά, οι οικογένειες, τα Μέσα Ενημέρωσης αποδέχονται αυτήν την εξέλιξη θετικά ως μια ευκαιρία και όχι σαν απειλή. Την ίδια άποψη συμμερίζονται πλέον και πολλοί καθηγητές Πανεπιστημίων. Άλλωστε είναι πολλά και γνωστά τα πλεονεκτήματα, τα οποία θα απέρρεαν από μια τέτοια εξέλιξη. Ενδεικτικά αναφέρουμε:

1. Θα προκληθούν σημαντικές επενδύσεις από εκείνα τα Κολλέγια τα οποία θα θελήσουν να παραμείνουν στον χώρο.
2. Είναι προφανές, ότι θα συζητηθούν οι πιθανότητες συγχωνεύσεων μεταξύ Κολλεγίων, ώστε να δημιουργηθούν μονάδες που θα έχουν την οικονομική ευρωστία στο νέο τοπίο.
3. Θα αυξηθεί ο αριθμός και θα βελτιωθεί το επίπεδο των εισαγομένων φοιτητών αφού αυτοί και οι οικογένειες τους θα γνωρίζουν, ότι φοιτούν σε ένα αναγνωρισμένο ίδρυμα μεταλκειακής για την Ελλάδα (και ουσιαστικά πανεπιστημιακής για όλο τον υπόλοιπο κόσμο) εκπαίδευσης. Ο τρόπος

λειτουργίας των Κολλεγίων (Βρετανικός στις περισσότερες περιπτώσεις) θα αναδειχθεί σαν μια σοβαρή εναλλακτική δυνατότητα λειτουργίας ως προς το Ελληνικό δημόσιο σύστημα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

4. Θα προσελκυσθούν σοβαροί φοιτητές από το εξωτερικό, οι οποίοι έχουν πολλούς λόγους να θεωρούν την Ελλάδα σοβαρό εναλλακτικό προσορισμό σε σχέση με άλλες χώρες, όπως μικρότερο κόστος, πιο φιλικό περιβάλλον, ισχυρό 'εκπαιδευτικό όνομα' (ευτυχώς που έχουμε ένδοξους προγόνους), καλό κλίμα, καλή κοινωνική ζωή κλπ.
5. Θα αναβαθμιστεί το Σώμα των Καθηγητών για να αντιμετωπιστούν οι νέες ανάγκες – των περισσότερων, καλύτερων, ξένων φοιτητών.
6. Θα αυξηθεί η διάχυση πληροφόρησης μεταξύ του Δημόσιου Πανεπιστημίου και των Κολλεγίων κυρίως μέσω της εμπλοκής του Υπουργείου Παιδείας και των διαδικασιών Ελέγχου των Κολλεγίων.

ΚΙΝΔΥΝΟΙ

Κάποιοι όμως από τον χώρο των Πανεπιστημίων αλλά και κάποιων πολιτικών κομμάτων βλέπουν και την σημερινή κατάσταση και πολύ περισσότερο την προοπτική θεσμοθέτησης Ελληνικών Ιδιωτικών Ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης σαν απειλή. Αναφέρω σε αυτό το σημείο τους κυρίους κινδύνους τους οποίους επικαλούνται:

1. Με την αναγνώριση των πτυχίων των Κολλεγίων υποβαθμίζονται τα πτυχία των Δημοσίων Πανεπιστημίων
2. Με την αναγνώριση των Κολλεγίων αρχίζει η ιδιωτικοποίηση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
3. Μετά τις παραπάνω αναγνωρίσεις θα υποβαθμιστεί η ποιότητα των σπουδών στα Δημόσια Πανεπιστήμια και ΤΕΙ.
4. Μετά τις παραπάνω αναγνωρίσεις θα αδειάσουν πολλά περιφερειακά Πανεπιστήμια και ΤΕΙ
5. Με την αναγνώριση των Κολλεγίων ιδρύονται στην πραγματικότητα Ιδιωτικά Πανεπιστήμια.

Είναι προφανές βεβαίως, ότι κανείς από τους ανωτέρω φόβους δεν ευσταθεί, ή εάν υπάρχει δεν οφείλεται στα Κολλέγια. Πριν όμως προβώ σε σχετική κριτική πρέπει να θυμίσω ότι:

- α) Τα πτυχία στους αποφοίτους των Κολλεγίων δεν δίδονται από τα Κολλέγια αλλά από τα ξένα Πανεπιστήμια (με εξαίρεση τέσσερα αμερικανικά εκπαιδευτήρια)
- β) Η αναγνώριση των ανωτέρω πτυχίων των αποφοίτων των Κολλεγίων δεν γίνεται με βάση αποφάσεις του Ελληνικού Υπουργείου Παιδείας ούτε με Νόμους της Ελληνικής Βουλής αλλά με βάση Ευρωπαϊκούς Νόμους (Οδηγίες) και επανειλημμένες αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου και προφανώς δεν αφορά όλα τα Κολλέγια αλλά μόνον όσα συνεργάζονται με Πανεπιστήμια χωρών της Ε.Ε.
- γ) Αυτές οι Οδηγίες προβλέπουν την αναγνώριση των πτυχίων των Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων ως προς τα απορρέοντα επαγγελματικά δικαιώματα σε όλες τις χώρες της Ε.Ε.
Δεν έχουν εκδοθεί λοιπόν ειδικά για τα Ελληνικά Κολλέγια ούτε για τους

- πτυχιούχους που είναι απόφοιτοι μας.
- δ) Οι Έλληνες μπορούν να σπουδάζουν σε Πανεπιστήμια οποιασδήποτε χώρας, στα οποία τις περισσότερες φορές πληρώνουν διδάκτρα.
  - ε) Τα πτυχία των ξένων Πανεπιστημίων αναγνωρίζονται ούτως ή άλλως στην Ελλάδα (και από το ΔΟΑΤΑΠ)

Ας εξετάσουμε τώρα τους κινδύνους που προαναφέρθηκαν με την παραπάνω σειρά:

Με την αναγνώριση των πτυχίων των Κολλεγίων εξισώνονται αυτά με τα πτυχία των Δημόσιων ΑΕΙ, τα οποία επομένως υποβαθμίζονται

Η βασική δικαιολογία από τους υποστηρικτές της ύπαρξης αυτού του κινδύνου βασίζεται στην γνώμη τους, ότι τα Κολλέγια προσφέρουν εκπαίδευση χαμηλότερης ποιότητας από αυτή των Δημόσιων ΑΕΙ.

Τίθεται όμως πολλά ερωτήματα προς τους έχοντες αυτή την άποψη

- α) Ενώπιον ποίων άραγε γίνεται αυτή η υποβάθμιση;
- β) Είναι πράγματι η εκπαίδευση στα Κολλέγια χαμηλότερης ποιότητας;
- γ) Έχουν κατά νουν άραγε όλα τα πτυχία των ξένων ΑΕΙ ή μόνον εκείνα που δίδονται σε αποφοίτους Κολλεγίων;

Η συνήθης απάντηση στο πρώτο ερώτημα είναι, ότι αυτή αφορά τις προσλήψεις στο Δημόσιο, για τις οποίες χρειάζεται τυπική αναγνώριση πτυχίων και αφού αυτή τώρα θα υπάρχει και για τους αποφοίτους των 'Ευρωπαϊκών' Κολλεγίων, αυτοί θα συναγωνίζονται με τους αποφοίτους των δημοσίων ΑΕΙ.. Αυτές όμως είναι πλέον πολύ λίγες και ούτως ή άλλως είναι ανοιχτές στους χιλιάδες Έλληνες, οι οποίοι έχουν σπουδάσει στο εξωτερικό. Επομένως ο κίνδυνος από τον ανταγωνισμό στις προσλήψεις του δημοσίου είναι αριθμητικά αμελητέος.

Άλλωστε αυτές οι προσλήψεις γίνονται με εξετάσεις στον ΑΣΕΠ. Αν λοιπόν οι συγκεκριμένοι πτυχιούχοι είναι χαμηλού επιπέδου δεν πρόκειται να πετυχαίνουν στις εξετάσεις.

Η αντίστοιχη απάντηση που δίνουν αρκετοί πανεπιστημιακοί στο δεύτερο ερώτημα είναι, ότι σίγουρα οι σπουδές στα Κολλέγια είναι χαμηλού επιπέδου επειδή αυτά είναι επιχειρήσεις, επειδή παίρνουν διδάκτρα, επειδή οι καθηγητές δεν είναι καλοί, επειδή δεν έχουν εργαστήρια, επειδή η ποιότητα των σπουδαστών δεν είναι καλή κλπ.

Τίποτε όμως από τα παραπάνω δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα εκτός από το ότι τα Κολλέγια πραγματικά ανήκουν σε επιχειρήσεις και παίρνουν διδάκτρα. Δίδακτρα όμως παίρνουν όλα σχεδόν τα Πανεπιστήμια στον κόσμο και οπωσδήποτε τα καλύτερα εξ αυτών. Άλλωστε διδάκτρα παίρνουν και τα ελληνικά Πανεπιστήμια για τα μεταπτυχιακά προγράμματα.

Στο τρίτο ερώτημα οι υποστηρικτές της ύπαρξης του κινδύνου υποβάθμισης των δημοσίων ΑΕΙ απαντούν αφ' ενός μεν, ότι και τα ξένα ΑΕΙ δεν είναι καλά αφ' ετέρου δε, ότι εάν κάποιος σπουδάσει σε ένα Κολλέγιο που συνεργάζεται με συγκεκριμένο ξένο ΑΕΙ δεν παίρνει το ίδιο επίπεδο σπουδών με αυτό που θα έπαιρνε εάν σπούδαζε κατ' ευθείαν στο ξένο ΑΕΙ.

Και οι δύο όμως αυτές σκέψεις είναι λανθασμένες. Η πρώτη, γιατί τα περισσότερα ξένα ΑΕΙ που συνεργάζονται με Ελληνικά Κολλέγια είναι πολύ ψηλότερα στις διεθνείς κατατάξεις Πανεπιστημίων από τα αντίστοιχα ελληνικά. Η δεύτερη, γιατί τα ξένα ΑΕΙ που δίνουν τα πτυχία τους ελέγχουν όλη την εκπαιδευτική διαδικασία στα Κολλέγια. Τα βρετανικά μάλιστα Πανεπιστήμια εκδίδουν ειδικές βεβαιώσεις για να πιστοποιήσουν, ότι τα

πτυχία που απονέμουν είναι κανονικά και όμοια με εκείνα που δίδουν μετά από σπουδές στην έδρα τους.

Με την αναγνώριση των Κολλεγίων αρχίζει η ιδιωτικοποίηση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Οι υποστηρικτές της ύπαρξης αυτού του δεύτερου κινδύνου λένε, ότι η κυβέρνηση σκοπεύει να θεσπίσει δίδακτρα για τα δημόσια ΑΕΙ, τα οποία θα γίνουν αποδεκτά από την κοινωνία επειδή πολλοί γονείς θα έχουν ήδη συνηθίσει σε πληρωμή διδάκτρων στα Κολλέγια.

Είναι γνωστό όμως, ότι η πληρωμή διδάκτρων στα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια όλων των βαθμίδων και κατηγοριών δεν οδήγησε την ελληνική Πολιτεία στην επιβολή διδάκτρων στα δημόσια σχολεία.

Ούτε η πληρωμή διδάκτρων στα βρετανικά ή αμερικανικά Πανεπιστήμια οδήγησε σε τέτοια πολιτική την δική μας χώρα.

Πρέπει να θυμίσουμε βέβαια, ότι τα Ελληνικά Πανεπιστήμια λαμβάνουν ήδη δίδακτρα για τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών.

Μετά τις παραπάνω αναγνωρίσεις θα υποβαθμιστεί η ποιότητα των σπουδών στα Δημόσια Πανεπιστήμια και ΤΕΙ.

Οι υποστηρικτές της ύπαρξης αυτού του κινδύνου λένε, ότι τα ελληνικά ΑΕΙ θα διολισθήσουν σε τρόπους λειτουργίας χειρότερους από τους τωρινούς, γιατί θα μιμηθούν την λειτουργία των Κολλεγίων.

Βεβαίως δεν εξηγούν, γιατί θα τείνουν να μιμηθούν τα 'κακά' Κολλέγια, όποιου επιπέδου και εάν είναι αυτά, και δεν τείνουν τόσο καιρό να μιμηθούν τα καλύτερα ξένα Πανεπιστήμια, όπου υπάρχουν αυτά.

Επίσης δεν εξηγούν ποια είναι τα χειρότερα χαρακτηριστικά λειτουργίας των Κολλεγίων, γιατί βέβαια δεν υπάρχουν εν γένει τέτοια. Το αντίθετο είναι αλήθεια.

Μετά τις παραπάνω αναγνωρίσεις θα αδειάσουν πολλά Περιφερειακά Πανεπιστήμια και ΤΕΙ

Οι υποστηρικτές της ύπαρξης αυτού του κινδύνου λένε, ότι οι φοιτητές που πετυχαίνουν σε κάποια σχολή, που δεν είναι μέσα στις πρώτες προτιμήσεις τους ή δεν είναι στον τόπο κατοικίας των γονέων τους θα προτιμήσουν να πάνε σε κάποιο Κολλέγιο. Έτσι όμως, λένε, θα αδειάσουν τα περιφερειακά Πανεπιστήμια και ΤΕΙ.

Αυτός όμως δεν είναι κίνδυνος για την ελληνική κοινωνία αλλά μεγάλη ευκαιρία βελτίωσης, γιατί έτσι οι οικογένειες θα ξοδεύουν λιγότερα, οι φοιτητές θα σπουδάζουν αυτό που θέλουν και η κοινωνία θα αποκτήσει ευτυχείς πολίτες.

Το ίδιο γεγονός, εάν επαληθευτεί θα οδηγήσει σε πλήρη και θετική αναδιάρθρωση τα Ελληνικά ΑΕΙ. Θα αναγκαστούν να βελτιωθούν για να γίνουν ελκυστικά,

θα λειτουργούν με λιγότερους φοιτητές ανά τμήμα θα καταργήσουν τις άχρηστες ειδικότητες κλπ.

Άλλωστε οι ανωτέρω φοιτητές μπορούσαν και μπορούν αντί να κατευθυνθούν προς τα Κολλέγια να ξενιτευτούν και να σπουδάσουν αυτό που θέλουν κάπου αλλού. Είναι βεβαίως γνωστό, ότι πολλές δεκάδες χιλιάδες Ελλήνων έχουν σπουδάσει τα τελευταία 30 χρόνια στο εξωτερικό και έχουν γυρίσει γιατροί, μηχανικοί, οικονομολόγοι, γεωπόνοι, δάσκαλοι κλπ.

Με την αναγνώριση των Κολλεγίων ιδρύονται στην πραγματικότητα Ιδιωτικά Πανεπιστήμια.

Οι υποστηρικτές της ύπαρξης αυτού του πέμπτου κινδύνου λένε, ότι ένα Κολλέγιο, αναγνωρισμένο από την Ελληνική Πολιτεία, το οποίο είναι παράρτημα ενός ξένου Πανεπιστημίου, είναι στην πραγματικότητα ιδιωτικό Πανεπιστήμιο.

Είναι γνωστό όμως, ότι ένα Πανεπιστήμιο έχει δικαίωμα και μόνον αυτό να δίνει Πανεπιστημιακά πτυχία ενώ ένα Κολλέγιο όχι. Άρα δεν είναι Πανεπιστήμιο.

Είναι βεβαίως άξιον απορίας, γιατί οι υποστηρικτές αυτής της άποψης δεν ενοχλούνταν όλα τα προηγούμενα χρόνια από το γεγονός, ότι στην Ελλάδα λειτουργούσαν και λειτουργούν Κολλέγια με αμερικανική πιστοποίηση, τα οποία έδιναν και δίνουν δικά τους πτυχία, παρ' ότι αυτό απαγορεύεται.

ΤΑ ΚΟΛΛΕΓΙΑ ΠΡΟΔΡΟΜΟΙ ΤΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΝ

Κίνδυνοι λοιπόν δεν υπάρχουν από την αναβάθμιση της λειτουργίας των Κολλεγίων. Αντιθέτως, αυτή η νέα μορφή λειτουργίας τους προετοιμάζει την χώρα για την επόμενη φάση που είναι η Ίδρυση πραγματικών ιδιωτικών 'Πανεπιστημίων'

Φθάσαμε λοιπόν ένα βήμα πριν ή έστω δύο βήματα πριν την τυπική ίδρυση και λειτουργία Ιδιωτικών Ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Αυτή μπορεί να γίνει με δύο τρόπους:

1. Ίδρυση Ανωτέρων Σχολών τώρα με βάση το ισχύον Σύνταγμα (δηλαδή ΤΕΙ).
2. Ίδρυση Πανεπιστημιακών Σχολών μετά την αλλαγή του Συντάγματος σε 6-7 έτη.

Αυτήν την οδό (με δύο βήματα) ακολούθησε η Κυπριακή Κυβέρνηση και έτσι εκεί αναπτύχθηκαν σοβαρά Ιδιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, τα οποία προσελκύουν χιλιάδες Ξένους Φοιτητές, μεταξύ των οποίων και Έλληνες.

ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Άλλωστε είναι χρήσιμο να δούμε τι γίνεται στην Ευρώπη και στον υπόλοιπο κόσμο σε αυτόν τον τομέα.

Πρέπει από την αρχή λοιπόν να πούμε, ότι παντού υπάρχουν Ιδιωτικά Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Σαν Σύλλογος έχουμε εκπονήσει μία μελέτη με τίτλο 'Ιδιωτική Ανώτατη Εκπαίδευση στην Δυτική Ευρώπη', η οποία υπάρχει στην

ιστοσελίδα μας www.hca.gr. Σύμφωνα με τα στοιχεία της μελέτης, μόνο σε χώρες της Δυτικής Ευρώπης υπάρχουν 138 Ανώτατα Ιδιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.

Άλλωστε η UNESCO έχει δημιουργήσει έναν ειδικό οργανισμό για αυτό το θέμα, τον CEPES, ο οποίος εδρεύει στο Βουκουρέστι (www.cepes.ro), ώστε να επεκτείνει τις έρευνες για την ιδιωτική ανώτατη εκπαίδευση σε όλο τον κόσμο επειδή αυτός ο τομέας θα γνωρίσει σημαντική άνθηση κατά τα επόμενα χρόνια.

* Κ. Καρκανιάς

*Αερ. Μηχανικός - Εκπαιδευτικός
Πρόεδρος Ελληνοβρετανικού Κολλεγίου
Πρόεδρος Συνδέσμου Ελληνικών Κολλεγίων*

Σημείωση 1: Μέρος του ανωτέρω κειμένου περιλαμβανόταν σε ανακοίνωσή μου με τίτλο: Κολλέγια. Ένας αναδυόμενος πόλος Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης στην Ελλάδα, σημερινή κατάσταση - ευκαιρίες κίνδυνοι στο Διεθνές Συνέδριο με θέμα: Έπιστημονικός Διάλογος για την Ελληνική Εκπαίδευση, τυπική, μη τυπική και άτυπη εκπαίδευση στην Ελλάδα του Πανεπιστημίου Πατρών, το οποίο έγινε από 28 έως 30 Νοεμβρίου 2008 στην Αθήνα.

Σημείωση 2: Η μελέτη του Συνδέσμου Ελληνικών Κολλεγίων, την οποία ανέφερα ανωτέρω περιορίστηκε στις 15 χώρες της Δυτικής Ευρώπης και δεν επεκτάθηκε σε αυτές της Ανατολικής είτε ανήκουν στην Ε.Ε. είτε όχι. Σημειώνω, όμως ότι σε όλες τις πρώην κομμουνιστικές χώρες λειτουργούν Ιδιωτικά Πανεπιστήμια.